

**MAAZIMIO NA MPANGO MKAKATI WA KUINUA TAALUMA ILIYOWEKWA NA KIKAO CHA WAKUU WA SHULE ZA SEKONDARI NA
MAAFISA WA ELIMU YA SEKONDARI KILICHOFANYIKA TAREHE 05/04/2016 KATIKA UKUMBI MDOGO (RESOURCE CENTER)**

NA	CHANGAMOTO	LENGO/SHABAHA	MPANGO MKAKATI	SHUGHULI	VIASHIRIA	WAHUSIKA	MUDA WA UTEKELEZAJI
1	Wanafunzi wanaoanza kidato cha kwanza kutokuwa na uwezo wa kutumia lugha ya Kiingereza katika kuandika na kuzungumza	Kusaidia wanafunzi wanaojiunga kidato cha kwanza kumudu masomo ya sekondari.	❖ Kuwajengea msingi wa awali(baseline) kikamilifu katika lugha ya Kiingereza na masomo mengine.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kufundisha Kiingereza kwa wanafunzi wa kidato cha 1 kwa wiki 6 – 8 kabla ya kuanza masomo rasmi ❖ Kuhimiza matumizi ya lugha ya Kiingereza shuleni –kuweka utaratibu wa kudhibiti wanafunzi kutozungumza Kiswahili, Kununua vitabu vya Kiingereza (dictionary/kamusi) ❖ Kudhibiti walimu 	Kumudu masomo ya Sekondari yanayofundishwa kwa lugha ya Kiingereza na matumizi ya lugha hiyo kwa kiwango kinachokubalika	DED,DEO,HoS, MEK , WALIMU NA WANAFUNZI	Endelevu

				kutozungumza Kiswahili darasani katika ufundishaji			
2	Baadhi ya walimu kutowajibika kikamilifu	❖ Kuongeza uwajibikaji katika ufundishaji yenye matokeo chanya.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhimarisha utendaji kazi wa walimu katika ufundishaji kwa kukamilisha mada za masomo mapema ❖ Wasiowajibika kutolewa taarifa kwa mwajiri na ngazi zingine za nidhamu na kuwawajibisha 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kufanya ufuatiliaji wa karibu ili kubaini walimu wasiowajibika kikamilifu na kuachishwa kazi ❖ Kufanya vikao vya mara kwa mara shuleni ili kutathmini utendaji kazi. ❖ Kusimamia na kufuatilia kikamilifu hali ya ufundishaji na ukamilishaji wa mada za masomo 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuongeza ufanisi kazini ❖ Kuinua kiwango cha ufaulu kutoka 53% hadi 100% ifikapo Novemba 2016 	DED,DEO, WAKAGUZI WA SHULE, WARATIBU ELIMU KATA, WALIMU, DEO,DAO,BODI,SHULE, TSD,WAKUU WA SHULE	Endelevu

				mapema na kufanya marudio			
3	Jamii kutoshiriki kikamilifu katika ufuatiliaji wa maendeleo ya shule	❖ Jamii kutambua kuwa shule ni mali yao.	❖ Wazazi kuhamasishwa kushiriki katika shughuli za maendeleo shuleni	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuchangia/kushiriki maendeleo ya shule kwa kutoa fedha na nguvu kazi. ❖ Kuwa na vikao vya wazazi kujadili maendeleo ya shule. ❖ Wazazi kufuatilia maendeleo ya wanafunzi shuleni na kuchukua matokeo siku ya kufunga shule. ❖ Kusimamia sheria ya kuwawajibisha wazazi wasiohudhuria vikao vya wazazi. ❖ Kutoa Elimu kwa jamii kuitambua shule na umuhimu wake katika mazingira yao. 	Jamii na wazazi kushiriki vikao na kutoa michango ya kuboresha maendeleo ya shule.	DED,DEO.WAH. MADIWANI, VIONGOZI WA KATA, KIJJI, WAZAZI NA WADAU WENGINE	April 2016 hadi Desemba 2016

4	Kushuka kwa nidhamu ya wanafunzi na Walimu shuleni.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuimarisha nidhamu ya wanafunzi shuleni ❖ Kuimarisha nidhamu ya walimu shuleni 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhakikisha kuwa nidhamu inahimarika kwa wanafunzi na walimu kwa ili kuinua kiwango cha taaluma. ❖ kutoa adhabu kwa wanafunzi wakaidi au wakorofi utaratibu wa kutoa adhabu 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kudhibiti wanafunzi kutojikusisha na mahusiano ya kimapenzi ❖ Kufukuza wanafunzi watakaobainika kujikusisha na mahusiano ya kimapenzi ❖ Kumsimamisha kazi na utumishi 	Kuinua kiwango cha taaluma kutoka 53% hadi 100%	Wakuu wa shule, Bodi ya Shule, DED, DEO, TSD, DSEO na Walimu.	Endelevu

			shuleni. ❖ Kuhimarisha ni	mwalimu atakayebainika kujihusisha na mahusiano ya kimapenzi na mwanafunzi ❖ Wakuu wa shule kuwafuatilia walimu kwa karibu			
5	Kutokuwepo kwa huduma ya Uji na chakula cha mchana shuleni.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuwafanya wanafunzi kukaa muda mrefu shuleni kujifunza na kufundishwa kwa muda wa ziada. ❖ Eneo la shule kutumika kwa ajil ya shughuli za uzalishaji mali. ❖ Kupanua mfuko wa fedha wa shule. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhamasisha jamii kuchangia huduma ya chakula shuleni. ❖ Kuhamasisha shule kuanzisha miradi ya uzalishaji mali (EK) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuita kikao cha wazazi na kujadili kuhusu uchangiaji wa chakula ❖ Mkurugenzi mtendaji kuwasiliana na Mkuu wa Wilaya ili aweka amri kwa jamii kuhusu kuchangia chakula shuleni ❖ Mkuu wilaya/Mkurugenzi kuwaagiza watendaji wa kata/vijiji na Katibu Tarafa kufuatilia na kuwahimiza wazazi kuchangia 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuongezeka ufaulu wa wanafunzi kutoka 53% kufikia 100% ifikapo june 2017 ❖ Kupunguza mdondoko wa wanafunzi kuacha shule 	DC,DED, DEO, WAH MADIWANI, WARATIBU ELIMU KATA, WALIMU, VIONGOZI WA KIJIKI, TAASISI BINAFSI, WANAFUNZI,	Endelevu

				<p>chakula</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhamasisha uanzishaji wa mashamba na bustani shuleni ili kupata chakula shuleni 			
6	<p>Utoro wa wanafunzi unaopelekea ufaulu wa daraja sifuri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhimarisha taaluma ya wanafunzi katika masomo na kuondoa ziro 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhakikisha kuwa hakuna mwanafunzi anayekuwa mtoro shuleni bila sababu za msingi hasa kwa madarasa ya mtihani (kidato cha pili na nne) ❖ Kuhakikisha kuwa hakuna mwanafunzi atakayepata daraja sifuri katika mitihani ya kidato cha nne 2016 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kufukuza shule wanafunzi wanaokuwa watoro zaidi ya siku 60 mfululizo ❖ Kutoa adhabu kwa wanafunzi watoro ❖ Kuwapeleka wazazi wa wanafunzi wanaokuwa watoro mahakamani 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuinua kiwango cha ufaulu kutoka 53% hadi 100% ifikapo Novemba 2016 	<p>Wakuu wa shule, Walimu, Bodi ya Shule, DED, DEO, TSD, DSQA na Walimu.</p>	<p>April 2016 hadi Oktoba 2016</p>
7	<p>Wanafunzi kutojibidisha katika masomo kikamilifu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhimarisha taaluma 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuwa na wanafunzi wasiopata daraja la sifuri katika mitihani ya kidato 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuanzisha program maalumu (Operation ya tokomeza sifuri) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuinua kiwango cha ufaulu kutoka 53% hadi 100% ifikapo 	<p>Wakuu wa shule, Walimu, Bodi ya Shule, DED, DEO, TSD, DSOA na Walimu.</p>	<p>April 2016 hadi Oktoba 2016</p>

			cha nne ifikapo june 2017	<p>ya kuondoa daraja la sifuri</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kusaidia wanafunzi wasiojiweza kuweka juhudi kubwa katika masomo mawili hasa katika somo la Kiswahili na urahia ili aweze kupata daraja la D katika masomo hayo ❖ Kutoa mazoezi kila wiki na mwezi na kusaidia wanafunzi jinsi ya kujibu maswali 	Novemba 2016		
8	Usimamizi na ufuatiliaji duni wa shughuli za ufundishaji shuleni	❖ Kuhimarisha taaluma ya wanafunzi katika masomo na kuondoa ziro	❖ Kuhimarisha usimamizi na ufuatiliaji wa shughuli za ufundishaji shuleni	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuhimiza wakuu wa shule kufanya ufuatiliaji wa mara kwa mara kwa walimu katika shughuli za ufundishaji darasani ❖ Kuzaja fomu maalum ya kuonyesha hali ya ufundishaji na 	❖ Kuinua kiwango cha ufaulu kutoka 53% hadi 100% ifikapo Novemba 2016	Wakuu wa shule, Walimu, Bodi ya Shule, DED na DEO	endelevu

				<p>ukamilishaji wa mada kwa kila somo na kuiwasilisha katika ofisi ya DEO kabla ya tarehe 1 ya kila mwezi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Mkuu wa shule kukagua kikamilifu shughuli za ufundishaji kwa kila mwalimu darasani na uandaaji wa nyaraka mbalimbali za ufundishaji ❖ Kuanzisha program maalumu (Operation ya tokomeza sifuri) ya kuondoa daraja la sifuri ❖ Kusaidia wanafunzi wasiojiweza kuweka juhudi kubwa katika masomo mawili hasa katika somo la Kiswahili na urahia ili 			
--	--	--	--	--	--	--	--

				aweze kupata daraja la D katika masomo hayo ❖ Walimu kubadilishana katika ufundishaji			
9	Upungufu wa miundo mbinu shuleni .	❖ Kuongeza miundo mbinu ili kufikia uwiano wa Kitaifa mfano Madarasa nyumba za walimu matundu ya vyoo, Maabara, Hostel, Maktaba na kumbi za mikutano.	❖ Kuhakikisha kuwa miundombinu inajengwa na kukarabatiwa. ❖ Kuweka mtazamo chanya kuhusu Elimu na kuhamasisha jamii kujenga miundo mbinu	❖ Kuhamasisha jamii kushirikiana katika ujenzi wa miundombinu na kufuatilia utekelezaji wa ujenzi.	Kupungua kwa uhaba wa tatizo la miundombinu kwa 50% ifikapo June 2018	MH MBUNGE,DED, DEO, MADIWANI, WARATIBU ELIMU KATA, WALIMU VIONGOZI WA KATA/KIJIJI NA WANANCHI	Endelevu
10	Kutokuwepo mfuko wa Elimu.	❖ Kuboresha miundo mbinu ❖ kutoa motisha chanya kwa walimu na wanafunzi.	❖ Kuanzisha na kusimamia mfuko wa Elimu shuleni	❖ Kuboresha utendaji kazi wa walimu na kuvutia mazingira ya kazi. ❖ Kuboresha miundombinu katika shule za sekondari. ❖ Kubaini walimu	Walimu kuyakubali na kufurahia mazingira ya kazi.	MB,DED, DEO, WAH MADIWANI,WEO,VEO, WARATIBU ELIMU KATA WALIMU NA VIONGOZI WA KIJIJI/KATA NA WADAU WENGINE WA ELIMU.	Endelevu

				<p>wanaostahili kupewa motisha chanya.</p> <p>❖ Kuajiri walimu wa muda wa masomo ya sayansi</p>			
11	<p>Wanafunzi wenye uwezo mdogo na wasiojua KKK kuchaguliwa na kujiunga na Elimu ya Sekondari</p>	<p>❖ Kuhakikisha kuwa hakuna mwanafunzi anayeingia darasa la saba bila kumudu stadi za kusoma, kuandika na kuhesabu</p> <p>❖ Kuhakikisha kuwa hakuna mwanafunzi anayeingia kidato cha kwanza bila kumudu stadi za KKK</p>	<p>❖ Idara ya Elimu sekondari na Msingi kushirikiana katika Kuimarisha madarasa ya Elimu ya awali</p> <p>❖ Kuwajengea walimu uwezo wa kufundisha stadi za kusoma, kuandika na kuhesabu</p>	<p>❖ Kubaini wanafunzi wa kidato cha kwanza wasiojua KKK na kuwasilisha orodha yao kwa Afisa Elimu msingi na mduhibiti ubora wa shule ili kudhibiti tatizo la wanafunzi wasiojua kusoma na kuandika kuingia kidato cha kwanza</p> <p>❖ Kuandikisha wanafunzi wa madarasa ya awali kwa wakati</p>	<p>❖ Kutokuwa na wanafunzi wasiojua K3 ifikapo Januari 2017</p>	<p>DED,DEO, WAKAGUZI WA SHULE, WARATIBU ELIMU KATA, WALIMU , TRCs WANAUFUNZI,BODI NA KAMATI ZA SHULE</p>	<p>April –Agost 2016</p> <p>Endelevu</p>

12	Upungufu wa madawati	❖ Kuhakikisha kuwa kila mwanafunzi anakaa kwenye dawati ifikapo june 2017	❖ Kuhamasisha jamii ,watu binafsi na wadau mbalimbali kutoa mchango kwa ajili ya utengenezaji wa madawati yanayopungua kwa kila shule	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kuandika barua ya maombi na kupeleka kwa wadau mbalimbali ikiwemo Taasisi za kifedha (banki ya NMB,CRDB) na watu binafsi ❖ Kutuma maombi kwa Mh Sospeter Muhongo (MB) kwa ajili ya kufadhi na kusaidia kupata wafadhili wengine watakaosaidia ufadhili wa madawati ❖ Kuomba kiasi cha fedha kutoka makusanyo ya ndani ya Halmashauri ili kupunguza tatizo 	❖ Kuondoa tatizo la ukusefu wa madawati katika shule za sekondari	DED,DEO	April 2016 hadi juni 2017

13	Upungufu wa nyumba za walimu	❖ Kila mwalimu kuishi karibu na shule kuwawekea walimu mazingira bora ya kuishi na kuwaondoa usumbufu wanaopata kutokana na ukosefu wa nyumba ili kuinua kiwango cha taaluma	❖ Kuhamasisha jamii ,watu binafsi na wadau mbalimbali kutoa mchango kwa ajili ya utengenezaji wa madawati yanayopungua kwa kila shule ❖ Kuomba fedha kutoka serikalini kwa kuweka bajeti ya ujenzi wa nyumba za walimu	❖ Kutuma maombi kwa wafadhili mbalimbali ili kuweza kusaidia kupunguza tatizo la ukosefu wa nyumba za walimu ❖ Kufanya kikao na Mh Sospeter Muhongo (MB) na kujadili namna ya kuondoa tatizo la nyumba za walimu katika shule za sekondari ❖ Kuomba fedha kutoka serikalini kwa kuweka bajeti ya ujenzi wa nyumba za walimu	❖ Kuinua kiwango cha ufaulu ❖ Walimu kuishi katika mazingira yatakayowasa idia katika kutimiza wajibu wao	DED,DEO,MB ,Jamii na wadau mbalimbali	endelevu
14	Upungufu wa walimu wa masomo ya sayansi	❖ Wanafunzi wengi kusoma masomo ya sayansi na kufaulu masomo hayo	❖ Kuongeza walimu wa masomo ya sayansi kutoka walimu 70 waliopo ambayo ni sawa na 37% ya walimu wanaohitajika hadi kufikia walimu 190	❖ Kushirikiana na Mh mbunge Sospeter Mhongo Kuomba serikali kutupangia walimu wengi wa masomo ya sayansi kutokana na upungufu mkubwa tulionao	❖ Kuongeza ufaulu wa wanafunzi katika masomo ya sayansi ❖ Kuongeza idadi ya wanafunzi kusoma sayansi	DED,DEO,MH Mbunge	April 2016 hadi june 2017

